

Brüssel, 6. veebruar 2017
(OR. en)

5321/17

MAMA 12
CFSP/PESC 23
RELEX 74
LIBYE 3

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	6. veebruar 2017
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	5319/17 MAMA 11 CFSP/PESC 22 RELEX 73 LIBYE 2
Teema:	Nõukogu järelused Liibüa kohta – Nõukogu järelused (6. veebruar 2017)

Delegatsioonidele edastatakse lisas Liibüat käsitlevad nõukogu järelused, mille nõukogu võttis vastu oma 6. veebruaril 2017. aastal toimunud 3516. istungil.

NÕUKOGU JÄRELDUSED LIIBÜA KOHTA**Välisasjade nõukogu istung, 6. veebruar 2017**

1. Jõupingutused Liibüa stabiliseerimiseks on praegu tähtsamad kui kunagi varem ja EL teeb selle eesmärgi saavutamisele kaasaaitamiseks kõik endast oleneva. EL pühendub jätkuvalt kaasava poliitilise lahenduse leidmisele Liibüa poliitilise kokkuleppe raamistiku alusel ning ÜRO toetatava presidendi nõukogu ja peaminister Faye Sarraj' juhitava rahvusliku kokkuleppe valitsuse toetamisele. EL tervitab nende jõupingutusi tagada Liibüas ühtne juhtimine, heaolu ja julgeolek. Tuletades meelde ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2259 ja sellele järgnenud resolutsioone, tunnustab EL presidendi nõukogu ja rahvusliku kokkuleppe valitsust ainsate seaduslike valitsusasutustena vastavalt Liibüa poliitilisele kokkuleppele, mida me toetame täielikult kui raamistikku, milles leida konkreetseid lahendusi Liibüa praegustele probleemidele. EL tunnustab jõupingutusi, mida tehakse selleks, et ületada poliitilised erimeelsused ning muuta Liibüa institutsioonid kaasavamaks, tõhusamaks ja oma ülesannetega paremini toimetulevaks. EL rõhutab Liibüa isevastutust poliitilises protsessis ning seda, kui võrd tähtis on selle protsessi kaasavus, eelkõige poliitiliste ja kohalike osalejate, naiste ja kodanikuühiskonna jätkuv osalemine. Liibüa poliitilised juhid vastutavad oma kodanike heaolu ja julgeoleku eest. Kõiki Liibüa osapooli kutsutakse üles hoiduma tegudest, mis õhustavad poliitilist üleminekuprotsessi Liibüas, ning nad peavad konstruktiivselt osalema sisulises dialoogis. EL võtab kasutusele oma toetusvahendid ning on samuti valmis muutma oma piiravaid meetmeid, kui see on vajalik selleks, et aidata toetada rahu, stabiilsust ja julgeolekut Liibüas.
2. EL rõhutab, et stabiilsuse tagamiseks ning riigi ühtsuse ja territoriaalse terviklikkuse säilitamiseks on kiiresti vaja ühendada kõik relvajõud seaduslike tsiviilvõimude kontrolli alla, nagu on sätestatud Liibüa poliitilises kokkuleppes. Liibüa konfliktile ei saa olla sõjalist lahendust ning sellega seoses rõhutab EL vajadust rakendada ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2278. EL tervitab presidendi nõukogu julgestusteenistuse loomist ja selle esimeste üksuste kasutuselevõtmist kui olulist sammu Liibüa poliitilise kokkuleppe alusel loodud institutsioonide kaitsmiseks, ning diplomaatiliste esinduste loomist Tripolis. EL on valmis uurima võimalust presidendi nõukogu julgestusteenistuse toetamiseks.

3. EL kinnitab veel kord, et ta toetab täielikult ÜRO Liibüa toetusmissiooni (UNSMIL) ja ÜRO peasekretäri eriesindaja Martin Kobleri tööd. Ta tervitab Liibüa poliitilise kokkuleppe alusel Liibüa poliitilise protsessi toetamiseks ja hõlbustamiseks töö tegemist Liibüa naabrite ja piirkondlike organisatsioonide poolt, nagu Aafrika Liit ja Araabia Riikide Liiga, mille positiivseks näiteks on hiljutised kohtumised Kairos ja Brazzaville'is. Liibüa ühe naabrina ühineb EL nende piirkondlike organisatsioonide jõupingutustega, et toetada ÜRO vahendamispüüdlusi. Liibüa kriisi lahendamisel võtmetähtsusega konstruktiivse rolli täitmise eest vastutavad kõik Liibüa naabrid. Sellega seoses intensiivistab EL nendega peetavat dialoogi, sealhulgas nende algatuste osas. EL tervitab üha suuremat rahvusvahelist kohalolekut Tripolis pärast mõnede riikide saatkondade hiljutist taasavamist.
4. EL tunnustab Liibüa rahva julgust ja meelekindlust võitluses terrorismi vastu ning avaldab austust neile, kes on kaotanud oma elu terrorirühmituste vastases võitluses. ELile valmistab jätkuvalt muret terrorioht Liibüas ja selle naaberriikides. Ta kutsub kõiki liibüalasi üles ühendama oma jõud terrorismivastases võitluses, rõhutab terrorismi ennetamise tähtsust ning kinnitab taas oma toetust seaduslikele ametivõimudele nende võitluses radikaliseerumise, vägivaldse äärmusluse ja terrorismi vastu. EL on võtnud kohustuse aidata kaasa olukorra stabiliseerimisele ja taastamisele kõige enam mõjutatud piirkondades kogu Liibüas.
5. EL tervitab hiljutistel Liibüat käsitlevatel majandusdialoogi kohtumistel tehtud edusamme. EL kutsub kõiki osalejaid, eelkõige rahvusliku kokkuleppe valitsust ja keskpanka üles rakendama täielikult oma kokkulepet, et hoida legitiimne majandus toimivana, tagada valitsuse tegevuseks vajalikud vahendid, saada eelarve kontrolli alla ja lõpetada likviidsuskriis. EL kutsub üles võtma kiireloomulisi meetmeid, et reformida majandust, vähendada ülemääraseid avaliku sektori kulusi ja parandada põhiteenuste osutamist, et vastata Liibüa rahva kõige pakilisematele vajadustele. Naftatootmise tervitatav kasv peaks võimaldama Liibüa valitsusel pakkuda elanikkonnale rohkem avalikke kaupu ja teenuseid, sealhulgas julgeoleku, hariduse ja humanitaarabi vallas. EL kutsub kõiki liibüalasi üles hoidma alal naftataristut ning tuletab meelde ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone, milles märgitakse, et Liibüa naftaeksport peab jääma rahvusliku kokkuleppe valitsuse ja riikliku naftakompanii ainukontrolli alla, ning milles mõistetakse hukka ebaseaduslik eksport.

6. EL on mures humanitaarolukorra pärast Liibüas, kus ligikaudu 1,3 miljonit inimest vajab erakorralist abi. EL nõuab humanitaartöötajatele juurdepääsu andmist abivajajatele ja rahvusvahelise humanitaarõiguse austamist. Rohkem edusamme tuleb teha inimõiguste täieliku austamise tagamiseks ning õigluse, vastutuse ja nõuetekohase menetluse tugevdamiseks.
 7. EL mõistab hukka rändajate inimõiguste rikkumised ning kutsub Liibüa ametivõime tungivalt üles suurendama oma jõupingutusi, et parandada inimõiguste kaitsmist ja edendamist, eelkõige sisserändajate kinnipidamiskeskustes, pöörates erilist tähelepanu haavatavas olukorras olevate isikutele. EL kutsub kõiki osapooli üles tagama humanitaartöötajatele takistamatu ja turvalise juurdepääsu keskustele. Selleks et rändajate kaitset tõhustada, aidata parandada kinnipidamiskeskuste tingimusi, tagada nõuetekohased vastuvõtukohad, leida alternatiive kinnipidamisele ja suurendada toetatud vabatahtlikku lahkumist Liibüast, kasutab EL muu hulgas ELi hädaolukorra usaldusfondi Aafrika jaoks ning suurendab koostööd Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga. EL teeb koostööd Liibüa kohalike omavalitsustega, et edendada alternatiivseid elatusvahendeid ning suurendada rändajaid, pagulasi ja rahvusvahelist kaitset vajavaid isikuid vastuvõtivate kohalike kogukondade vastupanuvõimet.
 8. Kooskõlas riigipeade ja valitsusjuhtide 3.–4. veebruaril Maltal toimunud mitteametlikul kohtumisel tehtud deklaratsiooniga ning kõrge esindaja ja komisjoni 25. jaanuari ühisteatisega kordab EL taas, et vaja on vähendada ebaseaduslikku rännet Vahemere keskosa rändeteel ning lõhkuda inims mugeldajate ja inimkaubitsejate ärimudel. EL on jätkuvalt pühendunud koostööle Liibüa ametivõimudega, et toetada julgeolekusektori reformi ning arendada nende julgeoleku- ja kaitsestruktuure. Tunnistades ELi abi andmisel vajadust Liibüa isevastutuse järele, et käsitleda ebaseaduslikku rännet ja säästa elusid, jätkab EL oma tegevust erinevate täiendavate ja kooskõlastatud meetmete kaudu Vahemere piirkonna võrgustiku „Seahorse“, Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ja ÜJKP raames kooskõlas rahvusvahelise õigusega.
- Kooskõlas Malta deklaratsiooniga peab EL jätkuvalt esmatahtsaks väljaõppe, varustuse ja muu toetuse pakkumist, seades prioriteediks Liibüa rannikuvalve ja mereväe ning muud asjakohased legitiimsed Liibüa asutused.

Operatsioon EUNAVFOR MED Sophia keskendub jätkuvalt inimsugeldamise ja inimkaubitsemise võrgustike ärimudeli lõhkumisele. Lisaks jätkab operatsioon Sophia toetustegevusena Liibüa rannikuvalvele ja mereväele väljaõppe andmist ning panustamist ÜRO relvaembargo rakendamisse. EUBAM jätkab koostööd Liibüa ametivõimudega ja nende abistamist, pidades silmas võimalikku tulevast tsiviilmissiooni politsei-, õigusriigi- ja piirihalduse valdkonnas, kui tingimused kord seda võimaldavad. EL tuletab samuti meelde oma otsustavust aidata vähendada survet Liibüa maismaapiiridele tihedas koostöös Liibüa ametivõimude ja riigi naaberriikidega.

9. EL on rakendamas 120 miljoni euro suurust koostööpaketti, mille keskmes on kodanikuühiskond, valitsemistavad, tervishoid, noored ja haridus, ränne, julgeolek ja vahendamine. EL jätkab lühiajalise abi andmist erinevate rahastamisvahendite kaudu, sealhulgas toetades omavalitsusi ning pakkudes esmatähtsaid teenuseid abi vajavatele Liibüa kodanikele. Samuti suurendas EL oma humanitaarabi – 10,8 miljonit eurot 2016. aastal. Paremad julgeolekutingimused kohapeal ja poliitiline stabiilsus on äärmiselt olulised, et toimetada ELi abi tulemuslikult kohale kõigis Liibüa osades, sealhulgas kaugel lõunas. EL on valmis suurendama oma osalemist, et edendada stabiilsust ja heaolu Liibüas.